

3. Et lille Bidrag til det store kongelige Bibliotheks Historie. (C. J. Brandt.)

Christian den Tredie, hvis Smag og Sands for Kunst og Videnskab, især Historie, Lovkyndighed og Poesi, flere Samtidige berømme, var den første Danske Konge, som vides at have ejet et Bibliothek. Det indeholdt både Bøger og Landkort, og han benyttede det flittig. Han samlede til dette, dels ved Bøger han fik i Gave fra udenlandske Lærde, og da især fra de tyske protestantiske Theologer, dels ved hvad han købte af rejsende Bogførere, eller ved sine egne Kommissionærer i Tyskland**). Men han havde desuden endnu en anden Kilde,

**) E. C. Werlauff: Hist. Efterr. om det store kong. Bibliothek i Kjøbenhavn, 2den Udg. S. 3.

som han idetmindste har tænkt på at benytte, skjønt det lader til at Udbyttet, af hvad Grund det nu kan have været, ikke er bleven så mærkeligt, at det har efterladt sig sikre Spor. Werlauff beklager i den nævnte Bog (S. 6) at de sekulariserede Klostres Bogskatte ikke bleve indlemmede i Kongens Bibliothek, og tilføjer at hvad der ikke adspredtes eller udførtes af Landet, vel efterhånden kom mest til Universitetsbibliotheket. Imidlertid kan det dog bevises, at Christian III. virkelig har haft isinde at samle Klostrenes Bogskatte i sit Bibliothek, og er det ikke sket, så må Grunden vel være, enten at Udlændingene ere komne ham i Forkjøbet, eller Klosterbrødrene ikke gjerne have villet udlevere deres Skatte, og derfor forstået at narre Kongens Bud.

Der findes nemlig i Rigsarkivet i Stokholm en Registrant over Brevskaber i Lunde-Domkapitel, affattet på Svensk, og såvidt vides optaget i Slutningen af 17de Århundrede efter Roskilde-Freden. Iblandt „Privata” under Nr. 851 skrives ordret men ikke bogstavret således:

„Konning Christiern giver Mr. Jørgen Tormand sit åbne Brev til alle Prælater, Kaniker, Abboter og Priorer, at de ville lade til ham affølge hvad Bøger ham skulde gøres behov til det *Bibliothek* Kongen i Kjøbenhavn ærnede oprette, og at de måtte forse ham med Skiutz og Forplejning på denne hans Kommission.

Dat. København Vor Frue dag Nativitatis [8 Sept.] 1537.
